**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**
(повне найменування закладу вищої освіти)
**Географічний факультет**
(назва інституту/факультету)
**Кафедра географії та менеджменту туризму**
(назва кафедри)

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«31» серпня 2026 року

# РОБОЧА ПРОГРАМА
## навчальної дисципліни

# ФРИЛАНС У ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ
(вкажіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

**вибіркова**
(вказати: обов’язкова чи вибіркова)

**Освітньо-професійна програма** *Міжнародний туризм, Туризм і сфера гостинності*
(назва програми)

**Спеціальність** *J3 "Туризм та рекреація"*
(вказати: код, назва)

**Галузь знань** *J "Транспорт і послуги"*
(вказати: шифр, назва)

**Рівень вищої освіти** *перший (бакалаврський)*
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)
**Факультет** **Географічний**
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

**Мова навчання** українська
(вказати: якими мовами викладається дисципліна)

**Чернівці 2026 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни **Фриланс у туристичному бізнесі** складена відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм» та освітньо-професійної програми «Туризм і сфера гостинності».

**Розробник**: д.геогр.н. ***Король Олександр Дмитрович*** – завідувач кафедри географії та менеджменту туризму; доц. ***Брик Степан Дмитрович,*** доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

**Викладач**, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
доц. ***Брик Степан Дмитрович***, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

**Затверджено** на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від *"25" серпня 2026 року*

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму _____ Олександр КОРОЛЬ

**Схвалено** навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від *" 31" серпня 2026 року*

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету _____ Наталя АНДРУСЯК

**1.** ***Метою*** *даної* дисципліни є формування знань і вмінь щодо здійснення фрілансерської діяльності у сфері організації та реалізації турів вихідного дня.

**Пререквізити**. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Історія туризму», «Міжнародний туризм», «Організація рекреаційних послуг», «Організація туризму», «Туристичне країнознавство»

**2.** У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити набуття таких **компетентностей:**

● ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

● ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

● СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку

● СК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

● СК19. Здатність до організації та технологічного забезпечення процесу надання основних і додаткових послуг (прийому, розміщення, харчування, дозвілля та анімації тощо) у закладах готельно-ресторанного господарства відповідно до чинних стандартів із використанням сучасних інформаційних та інноваційних технологій.

**Програмні результати навчання:**

● ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися

● ПРН9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

● ПРН25. Знати технологічні процеси та операції, пов'язані з наданням і організацією споживання основних і додаткових послуг (прийому, розміщення, харчування, дозвілля та анімації тощо) у закладах готельно-ресторанного господарства із використанням сучасних інформаційних та інноваційних технологій.

**Студенти також мають:**

***Знати і розуміти:***

- сутність поняття туристична подорож, туристичне та екскурсійне обслуговування, ознаки та класифікацію туристичних подорожей та екскурсій;
- технологію підготовки туру вихідного дня та нової екскурсії;
- знати класифікацію екскурсій; технологію підготовки, техніку і методику проведення екскурсії; особливості організації транспортного обслуговування туристів залежно від видів пасажирського транспорту. Вміти надавати туристам краєзнавчу характеристику території; розробляти

та проводити екскурсії, у т.ч. із використанням транспорту; організовувати транспортне обслуговування в туризмі з використанням різних видів пасажирського транспорту;

- працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу;
- основи короткотривалого забезпечення туристів послугами розміщення, харчування, а також надання транспортних послуг;
- методи екскурсійного обслуговування та здійснення туристичного супроводу;
- технології та методи просування і продажу турів і екскурсій.

***Вміти:***

- відбирати та оцінювати туристичні регіони та туристичні об'єкти;
- прокладати маршрут туристичних подорожей та екскурсій;
- укладати методичну екскурсійну та туристичну документацію;
- проводити екскурсію із використанням різних методичних прийомів;
- забезпечувати туристів послугами розміщення, харчування та транспортування;
- забезпечувати просування та продаж турів і екскурсій.
- На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3,0 кредити ECTS.

## 3. Опис навчальної дисципліни
## 3.1. Загальна інформація

| **Назва навчальної дисципліни**<br>*Фриланс у туристичному бізнесі* | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Форма навчання** | **Рік підготовки** | **Семестр** | **Кількість** | | | **Кількість годин** | | | | | | **Вид підсумкового контролю** |
| | | | **кредитів** | **годин** | **змістових модулів** | **лекції** | **практичні** | **семінарські** | **лабораторні** | **самостійна робота** | **індивідуальні завдання** | |
| **Денна** | 2 | 3 | 3,0 | 90 | 2 | 16 | 14 | - | - | 60 | - | залік |
| **Заочна** | | | | | | | | | | | | |

## 3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | денна форма | | | | | | заочна форма | | | | | |
| | усього | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | п | лаб. | інд | с.р. | | л | п | лаб | інд | с.р. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| **Теми лекційних занять** | **Змістовий модуль 1. Основи розробки турів вихідного дня** | | | | | | | | | | | |
| Лекція 1: Поняття і сутність туристичної подорожі. | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | | | | | | |
| Лекція 2: Принципи формування програми перебування туристів. Організація обслуговування клієнтів. | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | | | | | | |
| Лекція 3: Організація співпраці з постачальниками послуг транспортування туристів. | 14 | 2 | 2 | - | - | 10 | | | | | | |
| Лекція 4: Організація співпраці з постачальниками послуг розміщення та харчування | 13 | 2 | 1 | - | - | 10 | | | | | | |
| ***Разом за ЗМ1*** | ***45*** | ***8*** | ***7*** | ***-*** | ***-*** | ***30*** | | | | | | |
| **Теми лекційних занять** | **Змістовий модуль 2. Організація екскурсійного обслуговування та просування туристичного продукту** | | | | | | | | | | | |
| Лекція 5: Організація екскурсійного обслуговування туристів. | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | | | | | | |
| Лекція 6: Технологія підготовки екскурсії | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | | | | | | |
| Лекція 7: Методи проведення екскурсій | 14 | 2 | 2 | - | - | 10 | | | | | | |
| Лекція 8: Сучасні способи просування та продаж туристичного продукту | 13 | 2 | 1 | - | - | 10 | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ***Разом за ЗМ2*** | ***45*** | ***8*** | ***7*** | ***-*** | ***-*** | ***30*** | | | | | | |
| **Усього годин** | **90** | **16** | **14** | **-** | **-** | **60** | | | | | | |

## 3.3. Теми практичних занять

| № | Назва теми | Бали |
|---|---|---|
| 1 | Відбір та оцінка регіонів подорожі. | 2 |
| 2 | Оцінка туристичних об'єктів означеного регіону. | 2 |
| 3 | Відбір туристичних об'єктів. | 2 |
| 4 | Оцінка відібраних туристичних об'єктів. | 2 |
| 5 | Розробка маршруту туристичної подорожі | 4 |
| 6 | Оформлення транспортної документації. | 4 |
| 7 | Організація співпраці з постачальниками додаткових (супутніх) послуг. | 4 |
| 8 | Організація співпраці з закладами розміщення та харчування туристів | 2 |
| 9 | Відбір екскурсійних об'єктів. | 2 |
| 10 | Прокладання маршруту екскурсії. | 2 |
| 11 | Розробка тексту екскурсії. | 4 |
| 12 | Методична розробка екскурсії. | 4 |
| 13 | Калькуляція вартості власного туристичного продукту. | 2 |
| 14 | Презентація та просування власного туристичного продукту. | 2 |
| 15 | Реклама власного туристичного продукту. | 2 |

## 3.4. Зміст завдань для самостійної роботи

| № | Назва теми | Кількість годин |
|---|---|---|
| 1 | Історія туризму та туристичного бізнесу | 7 |
| 2 | Поняття програми обслуговування | 8 |
| 3 | Транспортні послуги в туризмі. Перевезення туристів різними видами транспорту | 7 |
| 4 | Туристичні формальності. Страхування в туризмі | 8 |
| 5 | Поняття, ознаки, та функції екскурсії | 8 |
| 6 | Розробка тексту екскурсії | 8 |
| 7 | Ціноутворення в туризмі. | 7 |
| 8 | Реклама туристичного продукту. | 7 |
| **Всього** | | **60** |

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

## 4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, розповідь, пояснення, консультація;
- демонстрація, ілюстрація, презентації, відеоматеріали;
- практична робота, метод проекту;
- самостійна робота.

## 5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку чи екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміну вивчення дисципліни 50 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати іспит і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати іспит з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 10 балів, він не допускається до складання іспиту.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається екзамен, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (екзамену) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою, бажанням, крім обов’язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи (фіксовані виступи, реферати, статті, участь в олімпіадах, наукових конференціях тощо), при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за іспит автоматично.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

| **Оцінка за національною шкалою** | **Оцінка за шкалою ЄКТС** | |
|---|---|---|
| | **Оцінка (бали)** | **Пояснення за розширеною шкалою** |
| **Зараховано** | A (90-100) | зараховано |
| | B (80-89) | зараховано |
| | C (70-79) | зараховано |
| | D (60-69) | зараховано |
| | E (50-59) | зараховано |
| **Незараховано** | FX (35-49) | (не зараховано) з можливістю повторного складання |
| | F (1-34) | (не зараховано) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання |

Студент, який не отримав позитивні оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання заліку. Допущеним до складання заліку студент може бути лише у разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримано незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Облік успішності за формами поточного контролю знань за двома модулями в межах академічних груп проводиться за такими видами роботи студента:

- підготовка рефератів,
- тестування,
- письмове визначення основних понять,
- контрольні роботи.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на факультеті.

**Розподіл балів, які отримують студенти**

| Поточне тестування та практична робота | | | | Підсумковий тест (теор.) | Сума |
|---|---|---|---|---|---|
| Модуль №1 | | Модуль №2 | | | |
| Теорет. | Практ. | Теорет. | Практ. | | |
| 10 | 20 | 10 | 20 | 40 | 100 |

## 6. Засоби оцінювання:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- підготовка рефератів.

## 7. Види та форми контролю

**Види та форми контролю**

*Форми поточного контролю:*

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

*Форма підсумкового контролю:* залік.

**Засоби оцінювання:**

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проектно-практичні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи.

## 8. Рекомендована література

### *Нормативно-правова база*

1. *Закон України* «Про туризм» від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР.
2. *Закон України* «Про внесення змін до закону України «Про туризм» від 18.11.2003 р. №1282-IV.
3. *ГОСТ Р 50644-94* «Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов».
4. *ГОСТ Р-50681-94* «Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг».

### *Базова*

1. Гуменюк Г.М. Організація туристичних подорожей: Навчально-методичний посібник. —Івано-Франківськ: НАІР, 2014. —364 с.
2. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколодна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНИХ ПОСЛУГ У ТУРИЗМІ. Король О Д.: Навчально- методичний посібник. - Чернівці: ЧНУ, 2016. - 144 с.

### *Допоміжна*

1. Основи туроперейтингу: навч. посіб. / В. В. Баєв. — К.: ДП
2. “Вид. дім “Персонал”, 2016. — 156 с. — Бібліогр.: с. 129.
3. Організація туризму: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017 – 448 с.
4. Чагайда І.М., Грибакова С.В. Екскурсознавство. Навчальний посібник. - К.: “Кондор”, 2004. - 204 с.

## Політика академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf);
- «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/vupnho4k/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf)

**Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:**

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);

- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;

- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.